

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazet'a“ ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Fôia, candu concedu ajut'oriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon. sunat'oria.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 65.

BRASIOVU, 2 Septembre/21 Augustu

1877.

Resbelulu.

Brasiovu, in 1 Septembre.

Din Vien'a vine scirea importanta despre o lovire, ce ar' fi avut'o divisiunea a 4-a romana cu turcii dela Plevn'a. Telegramulu „Correspondintiei politice“, care relatéza acestu faptu, nu aduce despre elu nimicu detaiatu, ci adauge numai intr'unu tonu protogatoriu, ca romanii s'au tienutu in acea lupta bravu. Avemu cuventu a dá credientu fôiei nemtiesci nu numai pentru ca este de comunu bine informata, ci pentru-ca nu ne-amu îndoitu niciodata despre brav'a atitudine a ostasiloru romani. Acei'a, cari au crediutu faimei reutalióse, ca divisiunea a 4-a ar' fi fostu tóta prinsa de catra basibozucii lui Osman-pasi'a, potu se se convinga acuma ce scurtu-vedietori au fostu. Armata romana, credemu, va dá in curundu probe de ajunsu despre valórea ei in resbelu.

Pana in momentulu candu scriemu nu amu primitu nici o scire din Romani'a despre ataculu susatinsu dela Plevn'a. — Se constata ca armata romana va fi sub comand'a personala a principelui Carolu, care va trece cu cuartierulu generalu la Nicopoli. Romanii ceru dela russi posesiunea esclusiva a Nicopolei, care se le servésca de basa a operatiuniloru in timpulu resbelului. Domnitoriulu va avea séu a avutu deja o întrevedere cu marele duce Nicolae, a careia rezultatu credemu jca va fi favorabilu cererei romaniloru. Acést'a întrevedere documentéza din nou bunele relatiuni dintre comand'a russa si romana. Se dice ca principele Carolu, sosindu pe pamentu bulgaru, va adressá o proclamatiune la armata.

Russii stapanescu si astadi passulu dela Sipc'a. Ei acuma au pri-nitu ajut'orie considerabile, fačia de cari turcii s'au vediatu siliti a se retrage. Va se dica in mani'a tuturoru sgomoteloru latite de catra corespondentii diarielorur turcofile, russii au reportatu de astadata prin respingerea numerosei óste a lui Suleiman-pasi'a unu succesu de cea mai mare importantia pentru operatiunile viit'orie in Bulgari'a. Telegramelu si corespondentiele de mai josu contienu detaiuri interesante despre bataliile dela Sipc'a.

Serbi'a 'si completéza armata a carei'a comandanti s'au denumitu dilele acestea. Actiunea serbiloru e dér' iminenta. Nu mai puçinu serióse suntu miscarile greciloru, ei lucréza cu multa energia si prupa la punerea pe picioru de resbelu a armatei si flotei loru. Vomu reveni de altadata la tem'a cooperarei acestoru state, pentru acuma observamu numai ca contele de Andrásy declara prin tóte organele sale, ca Austri'a nu va impedeá nici catu negru sub unghia pe Serbi'a in actiunea ei. Ministrulu nostru de esterne a fostu aspru atacatu dilele trecute de catra intrég'a falanga turcofila a pressei maghiare, pentru ca a cutediatu a se alaturá ostentativu la passii ambassadorului germanu, întreprinsi in favorulu conventiunei dela Genev'a contra crudelitatiloru comise de turci. O Gyula, Gyula, ce ne ai facutu!

Despre podulu romanu dela Corabi'a scrie unu corespondentu alu „Romaniei libere“ urmatoriele:

„Corabi'a, 26/14 Augustu. Construirea podului peste Dunare aprópe de Corabi'a face cea mai mare onóre armatei romane. O parte este dejá gat'a; dupa cateva dile va fi terminatu. Podulu incepe dela Selistiv'a, 1 óra aprópe de Corabi'a; strabate unu terenu nisiposu si mlastinosu, care a fostu consolidatu cu nuelisii, apoi, dupa ce trece peste unu micu braçiu alu riului, ajunge la o mica insula séu mai bine la o banca de nesipu; de acolo elu strabate o intinsa ramura a Dunarei pana la o alta banca de nesipu mai puçinu intinsa cá cea d'antaiu; in fine trecundu peste unu altu braçiu alu riului, se termina la malulu dreptu intr'unu locu numitu Magur'a, dupa ce a urmaritu unu percursu totalu de 1400 metri. Lungimea celoru 2 punti mai mari este de 800 metri, Puntea ce conduce dela malulu

stengu la cea d'antai insula e asediatu pe stélpi, cele doue mai mari pe pontóne.

Nici o charta, nici chiaru aceea a statului majoru austriacu nu póte dá o idea esacta despre conditionile locali ale fluviului si tiermuriloru sale in acésta parte. Oficierii de geniu romani au facutu sondari si rdicari de planuri, cari arata indemanarea loru in aceste operatiuni. In chart'a austriaca se gasesce insul'a cea mica séu banc'a de nesipu, care e mai aprópe de tiermulu stengu, dér' nu si cealalta. Dela Magur'a unu drumu, ce nu este semnatu pe charti, conduce la Gigen, nu de a dreptulu, ci facundu o intorsatura. Pentru acést'a trebeu se se tréca unu micu riuletiu numitu Gir'l'a-sapata, care inca nu e aretatu pe charti si peste care s'a construitu o mica punte. Gigen este asediatu pe o inaltime; de aci drumulu se intinde peste alte inaltimi pana la Giulenei lenga riulu Vidu. Aste inaltimi sunt prea departate de tiermiu Dunarei (9 kilometri in line'a drépta) pentru cá armata, care le ar' ocupá, se póta se impiedece cu artileri'a trecerea podului. In tóte casurile, credu ca ele sunt dejá ocupate de catra o brigada de calarasi si o bateria de tunuri, cari au trecut dela Turnu-Magurele la Nicopoli pe barci. O brigada compusa din alu 8-lea regimentu de linia si alu 10-lea regimentu de dorobanti, comandata de colonelulu Ipatescu, a trecut Dunarea in diu'a de 12 st. v. pe pontóne; in curendu va fi urmata si de alte trupe, cari voru strabate podulu indata ce va fi terminatu, astfelu in catu intre Osm'a si Vidinu si intre Vidinu si Isker se va afá o armata romana de 35—40,000 ómeni. Doue alte divisiuni sunt in stare de formatiune in Olteni'a sub comand'a generalului Lupu.

Cu chipulu acest'a armata romana va form'a extrem'a drépta a armatei russe, dela Mecik'a pana la Tirsteniculu bulgaru séu Tirstenicu Imarc'a, astfelu numitu pentru a 'lu distinge de unu Tirstenicu, ce se gasesce intre Osm'a si Vidu, si unde este cuartierulu generalului russu Krüdner. Turcii suntu asia de bine informati asupr'a mersului si asupr'a scopului armatei romane (?) la vestu de Plevn'a, in catu dejá au construitu de acésta parte o intaritura. Cele cari existau mai inainte si pe cari russii au încercatu in zadaru se le ia la 18 Iuliu, erau tóte asediate spre resaritu. Russii asia dér' se apropia de realisarea planului loru, care este acel'a de a impresurá pe turci si a face la Plevn'a unu asediu regulatu, de a taiá comunicatiunile armatei turce cu Sofi'a si Vidinulu. Credu ca armata romana va fi insarcinata cu taerea drumului ce duce dela Plevn'a la Vidinu. Romanii inse, cá si russii, trebeu se se ferésca de a imprastia fortiele loru. Turcii aduna pe ale loru si potendu face o esire, le ar' causá multu reu. Este vorb'a mai cu séma de a intrerupe comunicariile lui Osman-pasi'a cu Sofi'a. Dér' e greu armatei aliata russo-romana se faca acést'a mai inainte de a fi luat Lovci'a.

Astadi are se aiba locu o întrevedere la Nicopoli intre principele Carolu si marele duce Nicolae. Mai cu séma in aceste momente ea are o mare importantia. Mai multe cestiuini au se se hotarasca. Romanii ceru posesiunea exclusiva a Nicopolului, pentru cá se faca aici stabilimentulu de arme si depositulu loru pe tiermulu dreptu alu Dunarei. E probabilu ca si acést'a se va hotari astadi, in acést'a întrevedere.

Sciri telegrafice. — (Agenti'a „Havas“.)

Gabrov'a, 27 Augustu. La Sipc'a, lupt'a se renoi la 25 si dura dela 9 óre dimineti'a pana la 10 óre sér'a. Turcii adusera in linia trupe fragede. Perderile russiloru in diu'a acést'a fura 30 oficieri si 400 soldati ucisi si raniti. Actiunea reincepú la 26. La plecarea curierului, russii 'si mantienéu positiunile. Marturi oculari spunu ca e o lupta homerica, in care fanaticismulu musulmanu nu se egaléza decatu de sangele rece si de tenacitatea russiloru. Unu raportoru anglezu, care vine dela Sipc'a, da aceeași afirmatiune. Candu ajunse calare la cuartierulu generalu russu, calulu ei erá atatu de obositu incatu abia 'lu mai poté tine, ceea ce aflandú, Tiarulu puse cu gratiositate trasur'a lui propria la dispositiunea raportorului, care potú se-si continue astfelu fórte comodulu caletori'a pana la Sistovu.

Londr'a, 27 Aug. n. Raportulu colonelului Wellesley, adressatu lordului Derby, cu datulu de 6 Aug. n., dice, ca cu tóte ca a fostu atasiatu cuartierului generalu russu, totu nu a mersu niciodata in primele linee si nu a

visitatu satele, unde s'ar' fi comisu barbarie. Inse a vorbitu cu multi russi si angleși ómeni de incredere, cari au asisatatu la lupte. Toti unanimu au constatatu, ca nu au vediatu nici candu unu actu de crudelitate comisu de catra russi. Resultatulu diverselor cercetari facute de colonelulu este, ca densulu are firm'a si loial'a convictiune, ca invinurile de crudelitati aruncate asupra russiloru sunt tóte scornite. Toti corespondentii diarielorur anglese, pe cati ia intrebatu, néga energicu de a fi vediatu vreodata acte de acele, de cari li se imputa russiloru. Din contra acesti corespondenti au observatu, ca russii s'au portatu cu multa bunavointia fačia de prisionerii turci, cu cari de multe-ori ei 'si impar-tiau ratiunea de hrana. Dealtmintrea trebeu a se constatá, ca acest'a e unu resbelu, in care nici de-o parte nici de alta nu se da pardonu. Colonelulu Wellesley a aflatu despre multe crime de incendiu si despre jefuiri comise de catra bulgari, crime pe cari russii se silesco a le impedeá. Raportulu se finesce prin a laudá pe soldatulu russu, care e incapabilu de a comite crudelitati.

Gabrov'a, 28 Aug. La 26 si la 27 turcii continuara, dér' slabu, foculu contra Sipcei. Russii 'si mantienú tóte positiunile. Turcii transportéza apa pe magari pana la inaltimile d'impregiuru ce ocupa. Nutrimentulu, munitiunile si tunurile suntu trase de boi. Acolo unde nu potú trece aceste animale turcii inhama pe bulgari.

Constantinopolu, 28 Aug. O noua lupta se astépta lenga Kars. Muktar-pasi'a 'si are taber'a s'a dincolo de délulu din Kisil. O lupta este iminenta lenga Djum'a. Russii suntu concentrati la Popeo-Kioi. Suleiman-pasi'a a laturu primele siantiuri ale Sipcei, dér' nu este stapanu pe trecere. Batali'a de eri a fostu fórte sangerósa mai alesu de partea russiloru.

Parisu, 27 Aug. D. Gambetta va fi pusu inaintea tribunalului correctiunalu din Lille. Calatori'a maresialului de Mac-Mahon in departamentele de sud-vestu va durá dela 3 pana la 14 Septembre.

Londr'a, 30 Aug. (Bior. corr.) Lui „Daily News“ i se anuntia din Gorni-Studen 28 Aug: Turcii nu au mai renoitu ataculu asupr'a passului dela Sipc'a. Positiunile au remasu pe ambele parti nestramutate. Bateriele turcesci amenintia in catuva cóst'a russiloru. Russii au primitu ajut'orie suficiente.

Constantinopolu, 29 Aug. Suleiman-pasi'a continua a atacá siantiurile dela passulu Sipcei. Namyk-pasi'a a fostu numitu presedinte alu consiliului de resbelu pentru operatiunile militari.

Gorni-Studen, 29 Augustu n. Dela 27 foculu aprópe a incetatu la Sipc'a. Russii au mantienutu tóte positiunile loru. Turcii au disparutu dupa inaltimile invecinate, unde construescu baterii la distantia. Generalulu Nepokoincinsky s'a dusu in persóna la Sipc'a, pentru a inspectá positiunile. Numerulu ranitiloru in tóte luptele dela Sipc'a se redica la 2480, dintre cari 95 oficieri. Cifr'a ucisiloru este necunoscuta. Doctorii si serviciulu sanitaru alu „Crucei rosie“ suntu fora intrerupere, ocupati. Raniti se aducu incóce de Gabrov'a. Inaintea Lovcei-Plevn'a, Osman-bazar si Ayaslar totulu este linistitu.

Gorni-Studen, 29 Aug. De candu cu afacerea dela Ayaslar, care a avutu locu la 23, corpulu lui Czarevici a avutu doue intelniri de ante-posturi. La 25 o patrula de cazaci fiindu inconjurata de turci, perdú 40 ucisi, 1 ranitu si 2 prisionieri. O sotnia de cazaci si trei companii de infanteria venira in ajutoriulu patrului si respinsera pe turci. Posturile inaintate russesci din Spakrilar, atacate de turci, s'au gramaditu la unu locu in timpulu nóptei trecute. Asta diminetia gonira pe turci si reluara positiunile loru.

Corabi'a, 29 Aug. n. (Serviciulu lui „L'Orient“.) Tóta armata se gatesce cá se tréca Dunarea. Cele patru divisiuni voru fi mane séra pe tiermulu dreptu. In prim'a di a trecerei o scena patriotica a miscatu fórte viu armata. Soldatii nostri tocmai treceau podulu. In momentulu, in care primele ronduri treceau in façi'a printiului incongiuratu de statulu seu majoru, dn. Bratianu inaintá si, cu o voce plina si sonora, pe care o cunóscemu, adressá trupeloru unu frumosu discursu. Efectulu fú mare. Nici odata primulu ministru nu a fostu asia de bine inspiratu, nici odata situatiunea nu a fostu mai grandiósa. Printiulu, statulu majoru, ministrulu elu insusi, erau prea miscati. Armata transportata de entusiasmu 'si relua trecerea in strigate de mii de

ori repetate. „Traiesca independentia! traiesca Romani!“ si incepu se intoneze vechile doine nationale.

Gabrova, 16/28 Aug. n. Turcii au renunsiat, celu puçinu momentanu, de a mai fortiá passulu Sipc'a. Ei s'au retrasu din positiunile lor. Russii continua a fortifica pe ale lor.

Bechetu, 27 Aug. Astadi la 5 ore s'era o barca incarcata cu vreo 20 soldati turci s'a indreptatu spre vaporulu Ad'a, nomolitu langa insula Papadia, cu intentiune negresitu de alu jafui. Siefulu gardei de pe tiermulu nostru a trecutu indata in insula cu mai multi soldati. Trupele turcesci deschisera foculu contra vaporului. Trupele romane respunsera focului turciloru, tragundu inse in omeni din barca. Mai multi turci au fostu raniti, er' barca au fostu gaurita si s'a vedutu de pe cestu-laltu tiermu cumu ea se cufunda. Nu se scie deca toti turcii din barca seu numai cei raniti sau inecatu.

Bechetu, 30 Aug. n. Eri dela orele 4^{1/2} pana la 6^{1/2} bateriele romane din Bechetu au trasu asup'ra Rahovei, unde turcii voiau se construiasca nesce intariri. In urm'a focului artileriei romane turcii au renunsiat la acele lucrari. Romanii au datu 35 bombe, turcii 25. N'avemu de a regreta nici o perdere.

Viena, 29 Aug. (Buir. corresp.) „Politische Correspondenz.“ anuntia: **Divisiunea romana de langa Plevna** a avutu o lovire cu turcii si s'a tienutu brava. — Gruici a fostu numitu siefu alu statului majoru serbescu.

Agitatiunile electorale in Franch'a.

Resbelulu orientalu absorbe deocamdata mai totu interessulu lumei europene. Aparnti'a acest'a e pe atatu de naturala, pe catu de grandiose suntu ideile pentru a caror'a realizare se versa siorie de sange pe pamentulu bulgaru. Deca inse spectacolulu bellicu dela Dunare si din muntii Balcanului este de unu interessu mare generalu, nu puçina atentiune merita de alta parte luptele interne electorale, de cari sunt astadi profundu agitate tote spiritele in Franch'a. Aci in apusu ca si in resaritu se combatu principii de cea mai mare gravitate pentru progressulu civilisatiunei europene. Der' pre candu in orientu omeni se lupta cu armele in mana pentru redobandirea bunurilor civilisatiunei, aci in occidentu lupt'a decurge pacificu intre marginile legiloru constitutionale pentru asigurarea acestoru bunuri, pe care ale fi castigatu de multu Franch'a a fostu atatu de norocosa.

Francesii cari au trecutu prin unu siru de revolutiuni mari interne, s'au convinsu in fine ca este multu mai lesne a 'ti recastiga libertatea, decatu a-o conserva durabilu. Desastrulu dela Sedan a respanditu de-odata o lumina ca si aceea a fulgerului in intunereculu noptii si poporulu francesu a vedutu abisulu, in care era se 'lu cufunde unu regimu care se credea chiamatu dela prevedintia de ai fi tutoru si de alu tiené incatusiatu si ametitu de remiinscintiele gloriei sale trecute. Atunci s'a desteptatu din nou consciintia natiunala si republic'a care s'a redicatu pe ruinele imperatiei a dou'a bonapartistice a organisatu apearerea nationala contra ostiriloru de invasiune si a scapatu onorea Franchiei. Organisatoriulu acestei aperiari pe care sorcea 'lu puse in fruntea natiunei a fostu tenerulu, der' genialulu si energiculu Leone Gambetta, er' generalulu comandante alu ostei imperatesei, care a capitulatu la Sedan, a fostu bravulu maresialu de Mac-Mahon.

Astadi situatiunea acestoru duoi barbati e cu totulu alt'a. Mac-Mahon este capu alu statului francesu si Gambetta? — e citatu de ministrii sei inaintea tribunalului correctiunaru. Pentru ce urmaresce guvernulu maresialului de Mac-Mahon pe dictatorulu de odinora, pe poporalulu siefu republicanu de astadi? — Gambetta nu a facutu altuceva nimicu, decatu a aparatu cu elocintia intr'o cuventare a s'a, tienuta la unu banchetu, ce s'a datu in onorea lui de catra cetatienii din Lille, suveranitatea votului Franchiei, care se afla in ajunulu alegeriloru pentru represintatiunea natiunala, dicundu, ca niminea nu va fi in stare a resiste vointiei natiunale ce se va manifesta prin sufragiulu universalu. Ar' crede omulu ca acest'a se intielege de sine, fiindu chiaru unu postulatulu alu constitutiunei republicane care este inca in valore. In fapta inse lucrurile stau altufeliu.

Mac-Mahon cu guvernulu seu de acuma pare a fi in adeveru decisu a resiste votulu Franchiei atunci, candu acest'a ar' chiama érase partidele republicane la putere. Desi in fapta presiedinte unei republice, Mac-Mahon nu a simtitu nici odata ca unu republicanu, ci dincontra se crede autorisatu dela prevedintia a fi paditoriulu Franchiei contra republicanismulu, si a prepara invingerea

principiului monarchicu. Acei'a care au creditu ca maresialulu-presiedinte, a caruia atitudine a fostu catuva timpu correctu constitutionala, se va impaca cu republicanii, s'au insielatu forte. Trecutul intregu a lui Mac-Mahon vorbea in contra. S'ar' fi potutu ore lesne ca maresialulu, care are se multimesca carier'a s'a mai multu imperatului Napoleonu III, care preste acest'a a fostu alesu de presiedinte chiaru de catra partidele monarchice, se simpatiseze vreodata cu republicanii?

Republicanii francesi nici nu au cerutu imposibilulu dela Mac-Mahon, der' au pretinsu dela densulu ca se respecteze macaru constitutiunea in puterea carei'a guvernaza astadi. Era der' implinirea unei datorii ce se cerea dela elu. Maresialulu a respusu numindu la 16 Maiu din chiaru seninu unu ministeriu reactionariu, care nu avea spriginu in camera. Venitu preste nopte la putere, guvernulu dela 16 Maiu a pusu tote mediulocele legale si ilegale in miscare, spre a resturna influintia republicaniloru in tierra, a dissolvatu camer'a, a urmaritu press'a republicana, a restrinsu libertatea de intrunire, a datu in judecata pe toti cati au cutediatu se proteste contra nelegalei procederi a guvernului, der' inca si mai multu, a pusu person'a capului statului inaintea, indemnandu pe Mac Mahon ca se dechiare solemnelu, ca nu pote si nu voiesce se guverneze cu republicanii.

Contra tuturoru atacuriloru acestor'a republicanii au sciutu se se apere cu demnitate si moderatiune esemplara. Ei au pe partea loru legalitatea si ceea ce combatu este arbitriulu celoru dela putere, pentru aceea au firma sperantia ca voru reusi cu maioritata la alegerile viitore pentru camera.

Agitatiunea electorala in Franch'a sub asemeni impregiurari se intielege a trebuitu se ia mari dimensiuni. Mac-Mahon in persona calatoresce prin tote departamentele, spre a castiga opiniunea alegatoriloru pentru planurile guvernului seu. Resultatulu acestei calatorii nu a fostu prea favorabilu pentru capulu statului. De alta parte nici conducatorii republicanii nu au statu cu manile in sinu. Si Gambetta, siefulu celoru 363 representanti republicanii, cari au protestatu contra actului violatoriu dela 16 Maiu a calatoritu prin tierra. Ajunsu in Lille, a tienutu memorabil'a cuventare pentru care e trasu in judecata. Republicanii au ridicatu manusi'a ce le a aruncat'o in facia maresialulu-presiedinte, si iau disu: „Bine! deca nu primesci a guverná cu noi, atunci trebuie se te retragi dela presiedintia, deca alegerile voru esi in favorulu nostru!“ —

Republicanii, cari au creditu unu momentu in bunele intentiuni ale maresialului, astadi insielati in asteptarile loru ceru retragerea lui dela presiedintia. Gambetta a datu espressionu in Lille acestui postulatulu candu a disu: „Nu credeti ca deca milioanele de francesi alegatori voru fi alesu si se voru fi pronunsiatu rechiemandu majoritatea republicana, s'ar' afla careva, fie elu chiaru si pe trepta cea mai inalta politica seu administrativa, care se pota resista acelu votu. Deca Franch'a va pronunsiá cuventulu seu suveranu, credeti domnilor, ca atunci trebuie a se supune seu a se depune!“ Aceste cuvinte acompaniate de aplausele frenetice ale cetatieniloru din Lille, pentru cari este urmaritu Gambetta, caracterizeza de ajunsu grav'a situatiune in care se afla astadi Franch'a. Mac-Mahon si cabinetulu Broglie-Fourtau risca totulu, prin procederea violenta care periclitaza pacea interna a tierii. Reusiva elu a resturna republic'a si a stabili cu ajutorulu clericaliloru monarchi'a bonapartista? Viitoriulu va areta. Deocamdata cu tote ca a fostu trasu in judecata, este in avantaju Gambetta, care apera suveranitatea si libertatea votulu alegatoriloru francesi, si care are firm'a credintia, ca alegerile voru reusi cu deseversire in favorulu republicaniloru.

Despre **batali'a dela Sipc'a** i se scrie „Romanului“ din Gabrova, 12/24 Augustu: „Indata ce se afla la cuartierulu generalu, ca Suleiman-pasi'a voiesce se ocupe passulu Sipc'a cu 40 batalione, s'au si luat dispoziuni a se tramite ajutorie. Suleiman-pasi'a a inceputu ataculu la 7/19 Aug. si la 9/21 elu ocupase deja satulu cu numele Sipc'a si incepuse se atace chiaru frontulu positiuniloru russesci. Efectulu venirii trupeloru turcesci prin aceste locuri se pote simti indata: drumulu dela Tirnov'a la Gabrova si Drenov'a era plinu de mii de nenorociti fugari, cari parasisera satele la apropiarea armateloru turcesci si se ascundeau. Era sfasietore miser'a, in care se aflau acesti nenorociti. Intre acestea se tramiteau nein-

cetatu ajutorie la Sipc'a, soldatii regimentulu Podolsk mersera in tota grab'a, tora alta mancare decatu pesmetii. Aici se respandi scirea, ca lupt'a se urmaza de trei zile la Sipc'a, si ca turcii inainteza cu o nestramutata otarire. Puçinu mai in urma vediuu ambulantiile pline de raniti, vediuu carale pentru munitiuni gole, si 'mi-am inchiputu indata, ca la Sipc'a e lucru seriosu. Desu de diminetia bubuitulu tunului incepu se se audia, ca-c Gabrova nu e mai departe de Sipc'a decatu de vreo trei ore. Poporatiunea Gabrovei era in picioru, nelinistita si cu frica in sinu. Momentele pana se se decida resultatulu unei batalie, sunt momente de tortura pentru nenorociti bulgari. Ca-ci deca sorcea armelor ar' suride intr'o di turciloru, in acea di mii dintr'ensii ar' fi perdati.

Parasiu Gabrova si me indreptaiu spre Sipc'a. Cu catu me apropiamu, cu atatu bubuitulu tunulu se audia mai tare; pareca ca e d'asup'ra capulu meu. La puçina departare de loculu luptei intraramu cativa raniti, caror'a nu se daduse inca ajutoriu. Ei 'mi aretara, ca puçinu mai nainte se urmaza lupt'a cu inversiunare. Trecuramu apoi pe unu drumu, unde si in drept'a si in steng'a nu erau decatu precipitii. Ajunsi la Sipc'a, detaramu peste unu mai mare numeru de raniti, dintre cari cea mai mare parte oficiari. Oficiarii russii spusera, ca turcii au reinouit in adeveru ataculu la 21 Aug. si au cercatu se ocupe inaltimile, cari vinu de asup'ra satului. Garnison'a dela Sipc'a nu era decatu de vreo 10—12,000 omeni; ea resista cu multa bravura turciloru, nepermitendu-le catu de puçinu se inainteze, de si ocupasera lini'a esterióra a intaririloru. Russii mai intrebuintiara unu midiolocu: inaintea intaririloru ei asiediasera mine si candu turcii dadura cu gramada navala ca se ocupe intaririle, cea mai mare parte fura aruncati in aeru. La ataculu din acesta di legiunea bulgara a perdatu forte multu.

A dou'a di, la 22 Augustu, lupt'a numai fose asia inversiunata, ca-c turcii voiau se ocupe positiuni in forma de semicercu, pentru ca astfelu se scotia pe russii din positiunile lor. Turcii reusira a departa ante-posturile dela tote intaririle russiloru. Garnison'a pareca perdatu din caus'a situatiunii teremulu, care era strimtu si isolatu. Generalulu Stoletoff sosi in ajutoru cu bulgarii si cu unu regimentu din divisiunea Mirski. Der' nu pote se face imposibilulu, nu pote se petrunia unu corpu de 50,000 turci cari 'lu atacau din tote partile si se vina in ajutorulu garnisonei. Sustinutu lupt'a cu multa bravura pana ce 'i mai sosi o brigada comandata de bravulu generalu Dorojinski. Ajutorulu acest'a sosi la timpu. Lupt'a a tienutu tota diu'a; pe sera s'a potutu vede ca turcii se intinsesera asia de multu la ambele flancuri ale russiloru, in catu pareca ca, dupa o miscare, 'i va pote incongiura. La acest'a se si asteptau doi generali russi, cari abia potura strecura pe sera o telegrama catre imperatulu prin care 'i aretau positiunea critica in care se aflau, 'i spunu ca au resistatu catu au potutu si ca voru resista pana la cea din urma picatura de sange der' ceru se li se tramita ajutoru. Din punctele mai culminate lupt'a incetase; soldatii erau prapaditi de obosela si, pe lenga celelalte neajunsuri, le lipsi'a si apa; pe cotele Sipc'i soldatii russi se batou, retragandu-se pasu cu pasu din positiunile pe cari le ocupau turcii.

Cei doi generali asteptau ajutoarele care nu intardiara a veni. Se crediura scapatu. Trupele cari veniau erau cavaleria si artileria. In flanculu dreptu artileri'a sosita deschide indata unu focu viu contra baterieloru turcesci, cari operau de pe o inaltime. Cavaleri'a nu se mai vediu, ea cobora delulu; o colona de infanteria sosesce, si prin tirulu ei bine indreptatu rupe liniile turciloru si 'i imprastia. Dupa tufisiuri si dupa fustanica se vedeu focuri isolate: era unu batalionu de tiraliori, comandati de bravulu generalu Zvezinski. Adeveratulu salvatoru alu dilei de 22 Augustu a fostu generalulu Radetzky. Sfidandu unu intreitu focu alu tiralioriloru turci, elu s'a repeditu pe sioseau'a, care ducea la ceilalti doi generali. Elu lua comand'a, si peste nopte ceru se scota pe turci din positiunile, ce ocupau pe costa cu tufisiu, der' nu reusi. Nopte inaintes multu; lupt'a inceta.“

Bucuresti, 17/29 Augustu 1877.

In fine oatea nostra trecu Dunarea pe la doue locuri. Incercarea turciloru de a trece incoca pe la Calafatu nu a fostu luata in seriosu; ea era unu din acelea diversiuni, prin care turcii credea ca voru baga in grija pe romani. Cu totii amu ris-

de acea manopera turcésca dupa care ei se întorseră cu caicele și cu capetele sparte. Turcolatrii și turcii dv. se încerca se micșoreze pierderile lor dela Sipe'a, dera 15 mii de morti și raniti nu se potu ascunde asia usioru. Destulu ca ceea ce patiseră russia la Plevn'a, au patitu turcii la Sipe'a in munti.

Ôste russésca și munitiune, tunuri, cai, ambulantie, trecu neincetatu pe lenga capitala spre Zimnicea — Sistovu. Totu fetiori teneri, imbracati de véra, rocsioru albu, pantaloni albi, căciula alba.

Loviri particulare de ante-posturi și ante-garde, asia numite recunoscéri mai mari și mai mici se întâmpla mai pe fia-care di, fora a li se dá vreo importantia. Divisiunea romana Aughelescu (inainte Yanu) inca si-a impinsu posturile sale pana in fața ôstei turcesci. Din cateva ciocniri avute cu turcii, ataculu brilliantu de cavaleria a regimentulu Rosnovanu datu asupr'a cavaleriei turcesci, a storsu chiaru și admirarea comandantiloru russesci. Ôtera si este acest'a unu regimentu, carele simte ca are in fruntea s'a unu colon-lu bogatu cá dn. Rosnovanu, care ingrijesce cá ômenii și caili se nu suferă nici o lipsa. In acelu atacu caditura siepte fetiori, éra turcii fusera luati pe fuga. De altumintrea ambele corpuri de armata romana, adeca patru divisiuni, suntu aprovisionate cu tôte cele necesare, pre catu nu ar' fi creliutu mai nimeni inainte cu trei luni.

Recolt'a esi mai preste totu buna; cerealii prisosu; arendatorii dominiiloru statulu carii remasesera datori cu arend'a din a. trecut, o platescu in cerealii necesare armatei. Idea fôrte merita acésta. Contributiunile intra regulatu. Veniturile posteloru și ale telegrafiei s'au întreitu, ceea ce veti aflá ca este fôrte naturale, candu vedem ca suntu telegrame mai alesu engleze și alte multe oficiali cifrate, pentru care se platescu cate 500 pana la cinci mii de franci! Raporturi întregi de cate 9—10 côle dese mergu telegrafate la cate unu singuru diariu din Londr'a. Este adeveratu ca telegramele se censurédia, inse asia, ca faptele c o m p l i n i t e, scrise cu imparțialitate, nu desfigurate, se inaintéza neatinsu. Mintiunile vederate și faimele scrise cu scopu hostilu și tradatoriu, se resping, prin urmare acelea se faurescu in B.-Pest'a și Vien'a, precumu am mai observatu, éra de aici nu potu merge pe telegrafu.

Pentru cá lectorii dv. se 'si faca idea și mai buna de spiritulu ce domina la noi, mai insemnu, ca multi baiati de cate 15—16 ani fugu dela parinti la Dunare spre a se inrola fora voi'a lor. Comandantii 'i resping firese, pana nu presenta invoicea parintiloru. Cei doi fetiori ai lui C. A. Rosetti trecura ambii Dunarea, cá se combata alaturu cu alu lor cumnatu v.-colonelu Pilatu. Colonelulu pens. Boteanu are siese fetiori și pe ginerele seu Ignátu in liniile prime. Cu exemple de acestea v'asiu potea implea unu numeru întregu.

„Toti morimu pentru tíera. (Repet.)

„Mai frumosu e se morimu,

„Decatu sub jugu se traimu!“

Acestu canteu girondinu 'lu audi resunandu pe drumulu de feru din guriu soldatiloru moldoveni.

Ocupatiunile poporulu se facu intoema cá in timpu de pace, consiliulu de instructiune publica se aduna preste puçinu. Societatea academica romana intra in sesiunea s'a anuala a 11-ea, care se deschise eri in 16/28 Aug. prin dn. presiedinte Ioanu Ghic'a prin unu discursu scurtu, dera acomodat impregiurariloru. Membrii érá adunati atati, incatu societatea se vediu in placut'a positiune de a se constitui indata și a se apucá de lucru. Reportulu secretariulu gener. G. Sionu fú ascultat cu tóta atentiunea. Programulu lucruriloru coprinde 32 de puncte, adeca mai multe cá oricandu altadata, incatu membrii voru avea se si puna tóta diligentiã cá se le póta terminá cu bunu resultatu. Se mai astépta nesmintitu inca siese membrii. Acésta societate scientifica fú surprinsa érási in modu fôrte placutu prin donatiuni noue, astadata puru scientifice. Las' ca multu generós'a donatiune de colectiunea numismatica din cele mai rare a dlui Dim. Sturdza face nu 5 mii, cumu se credea in a. tr., ci la 10 mii de galbini, dera si dn. presiedinte Ghic'a doná una din cele mai elegante editiuni ale tuturor scriitoriloru bizantini in originalu și traductiuni, in valóre cá de 500 galb., éra dn. Ales. I. Odobescu unu numeru de carti fôrte rare, in pretiu cá de una miie galbini; i-s'a mai promis de la unu altu barbatu patricianu una bibliotheca fôrte alésa, pe care cunoscatori o pretiuescu preste 10 mii de galbini. Cumu vedeti, societatea academica, acestu

foculariu alu sciintieloru și alu limbei nóstre, e astadi imbraçiosata cu caldura de catra barbati celebrii din familiile nóstre vechi patriciane. In adeveru, romanii potu privi cu justa mandria, candu vedu siedindu la aceleasi mese cu profesori și cu alti ômeni de sciintie pe barbati cumu se dice, in utraque republica clarissimos, cá unu Mich. Cogalniceanu, unu Ioanu Ghica, unu Dr. Nicolae Cretiulescu, unu Dim. Sturdza, Falcoianu, Odobescu.

Scirea oficiale, ce se facu despre mórtea lui I. Maximu fú primita de catra membrii cu profunda dorere sufletésca, cu care ocaziune ochii totureru se întórsera precumu ni se spune, catra eruditulu veteranu incarcatu de merite A. Tr. Laurianu, carele singuru a mai remasu din comisiunea philologica alésa in a. 1868, singuru destinatu de catra providentiã a terminá marea opera, adeca proiectulu de dictionariu și de glossariu. Acea astadi e terminata dupa labóre scurtatória de viétia. Revisiunea ei va costa totu atata tempu și labóre, precumu me asigura barbati competenti in materiã acést'a. Voiu rogá pe biroulu Societatii academice, cá se 'mi faciliteze impartasiri ulterioére din tôte lucrurile. Ce se fia óre, ca dela dv. n'au prea venitu la Societatea academica? 4—5 membrii și nici aceia?

Noutati diverse.

— (Mare incendiu.) Ni se scrie din Ostrovu 25 Augustu: In comun'a gr.-cath. a Ostrovulu micu, care forméza o parochia cu Ostrovulu mare, comitatulu Uniadórei, districtulu protopopescu alu Ulpiei-Traiane, a isbucitu in 23 Augustu a. c. unu focu vehementu, care a prefacutu cele 43 case, din cari se compune comun'a mai de totu in cenusia. Singuru numai 5 case au remasu nearse, inse in stare fôrte debila. Nenorocitiu dearsi se aflau pe timpulu candu a isbucitu foculu la lucrulu de campu și asia nu 'si-au potutu scapá nimicu din cele adunate in vér'a acést'a. Poteti se ve inchipuiti desperarea ômeniloru candu la întórcere din campu au gasitu tóta averea lor in prad'a focului. Acuma sermanii ômeni stau sub ceriulu liberu espusi fiindu tuturoru tempestatiloru naturei, neavendu nici unu lemn, din care se 'si póta cladi o casulia, de órece padurile din giuru suntu tôte ale domniloru. Daun'a causata trece preste 20,000 fl. — Cucurudiulu (porumbulu) pe aici fora de a fructificá catu de puçinu s'au uscatu asia, incatu multi 'lu taia legandulu in snopi. Vai si amaru de starea nóstra!

— (Flegm'a unui medicu comitatensu.) Ni se scrie din comitatulu Turdei de susu, Valea-Muresiului, 28 Augustu: In tienutulu nostru a grassatu incependu din anulu trecut diphtheritic'a și inca in unele luni de totu infricosiatu. Primariile comunali au facutu aratare oficialatoru superioére cerendu se se faca dispuseitiunile necesare. Dupa multa asteptare in fine a sositu mediculu comitatensu in faça loculu pentru a se informá despre starea lucrului. In comun'a Ded'a a visitatu o casa doue si ce se vedi? Domni'a s'a constatéza ca nu domnesce nici o bóla, incasséza diurnele și se duce pe unde a venitu. Abia parasese comun'a Ded'a si campanele biserice vestescu mediculu nostru in drumulu catra locuinti'a s'a in Reghinulu sasescu, victimele bólei, a careia neesistintiã tocmai a fostu constatatu. De atunci (Martie) și pana astadi infricosiat'a bóla totu secera la prunci, ba chiaru și la ômeni mari și dlui medicu nici ca-i pasa. Preste acést'a de unu timpu incóce, cam de o luna s'a mai ivitu si alta bóla, de care zacu ômenii prin comune ca diecile cá morti, fora cá se fia cautati de cineva. — Destoinici'a si flegm'a numitulu medicu o probéza intre altele unu casu din cele mai recente: Fostulu subnotariu in comun'a Rusii de munte S. Ventu s'a smintitu de minte (de care bóla a mai patimitu) intr'unu gradu atatu de mare, incatu starea lui a produsu frica in multi si nu numai unu scolariu de ai lui Esculapu, dér' ori-ce omu cu mintea senatósã vedindulu, ar' fi trebuitu se cunósca ca érá smintitu. Dlu medicu comitatensu inse, caruia i s'a fostu prezentatu in locu se-lu dechiare de nebunu 'lu dechiarã de beatu si apoi 'si întórse spatele. — Éca astfelu de medici veghiéza asupr'a salubritatii publice si private, asia se ingrijescu cei dela potere pentru bunastarea cetatieniloru. Póte ca aceste síre voru atrage atentiunea celoru ce potu se indrepte reulu pana nu va fi pré tardiu!

— (Diu'a onomastica) a Esc. Sale

metropolitulu gr.-or. Mironu Romanulu s'a serbatu in Sibiu la 29 Augustu in modu solemnulu.

— (Post'a din Elöpatak.) Directiunea posteloru r. ung. din Sibiu face cunoscutu, ca functiunea oficiulu postalulu dela baile din Elöpatak s'a prelungitu pana in 15 Septembre st. n. anulu curentu.

— (La universitatea din Vien'a) au fostu inscriși in semestrulu trecut de véra 3610 auditori, intre cari la facultatea theologica 139 ordinari și 28 estraordinari, la cea politico-juridica 1545 ord. și 157 estraord., la facultatea de medicina 750 ord. și 75 estraord., la facultatea filosofica in fine 718 auditori ord. 58 estraord. și 140 farmacisti. — Dupa statele, la cari apartienu, au fostu 2593 cislaitani, 861 translaitani, apoi 37 din Germani'a și 119 din alte tieri, (93 romani, 22 italieni, 11 russi, 9 elvetiani, 9 greci, 7 serbi, 5 turci, 2 americani, 3 englesi, 2 francesi, 1 belgianu și 2 asiati.) — Din Bucovin'a au fostu cu totulu 52 auditori. — In semestrulu de érna 1877/78 voru tiené prelegeri la universitatea din Vien'a 81 profesori ordinari și 52 estraordinari, 81 docenti, 13 asistenti și 9 invetiatori.

Resultatulu

operatiuniloru institutulu de creditu și de economii „ALBIN'A" din Sibiu in trimestrul II dela 1 Aprile pana in 30 Iuniu 1877.

I. Reuniuni de creditu.

Cu finea lui Martiu a. c. se aflara in legatura reuniuniloru de creditu:		n.	cr.
814	participanti cu unu creditu preste totu de in decursulu patrariulu II repasira	49,063	84
46	participanti si din imprumute se replatira remane deci cu 30 Iuniu	1481	65
768	participanti cu unu creditu preste totu de	47,582	19
	Fondulu de garantia alu reuniuniloru de creditu consta din sum'a de . . .	19,566	50

II. Depuneri spre fructificare.

La 31 martiu a. c. erau:		n.	cr.
449	depuneri in sum'a de	363,498	32
52	depuneri in sum'a de	60,364	31
	astumodu starea acestui ramu in acestu patrariu a fostu de		
501	depuneri in sum'a totala de	423,862	63
50	din cari in decursulu trimestr. se ridicara depuneri in sum'a de	55,169	68
451	remanendu cu finea lui Iuniu o stare de depuneri in sum'a de	368,692	95

III. Operatiuni de escomptu.

Starea portfoiulu de schimburi cu 31 Martiu a. c. a fostu de:		n.	cr.
1823	bucati schimburi in valóre de	548,254	46
851	in decursulu patrari. II se mai escomptara schimburi in sum'a de	291,415	54
	prin urmare starea totala a portfoiulu in patrariulu II fú de		
2674	bucati schimburi in valóre de	839,670	—
	in decursulu patrariulu se rescumperara si reescomptara		
788	bucati schimburi in sum'a de	288,567	51
1886	astumodu resulta cu 30 Iuniu starea de bucati schimburi in sum'a de	551,102	49

IV. Imprumuturile de lombardu

constau	cu 30 Iuniu din	445	—
---------	---------------------------	-----	---

V. Credite ipotecari.

Starea imprumuturiloru ipotecari cu finea lui Martiu érá de:		n.	cr.
100	obligatiuni in sum'a de	33,644	95
4	in decursulu patrariulu II se mai acordara imprumuturi in sum'a de	11,000	
	astumodu starea acestui ramu in acestu patrariu a fostu de		
104	obligatiuni in sum'a de	44,644	95
1	in decursulu patrariulu se replatira imprumutu si rate in sum'a de	2349	11
103	remanendu cu finea lui Iuniu o stare de obligatiuni in sum'a de	42,295	84

Revirementulu cassei

in cele trei luni fú preste totu de . . .	749,073	44
---	---------	----

Statulu generalu cu 30 Iuniu 1877.

I. in numerariu	24,040	05
II. in obligatiuni de participanti	47,582	19
III. Portfoiulu de schimburi	551,102	49
IV. Lombardu	445	—
V. in obligatiuni ipotecari	42,295	84
VI. in charthii de valóre	14,357	25
VII. in moneta	7140	79
VIII. in realitati	21,550	—
	708,513	61

Sibiu, 30 Iuniu 1877.

Directiunea institutulu.

Anunçiu bibliograficu.

1. Istori'a Ungariei pentru scótele poporale, editiunea a IV., pretiulu 25 cr. v. a.
2. Geografi'a Ungariei și elemente din geo-

